

Milada Cunderlikova

**O TESTACH WSTĘPNYCH Z PRZEDMIOTÓW KIERUNKOWYCH
W INSTYTUCIE PRZYGOTOWANIA JĘZYKOWEGO
I SPECJALISTYCZNEGO UNIwersYTETU KAROLA W PRADZE**

Testy wstępne z przedmiotów kierunkowych mają w Instytucie Przygotowania Językowego i Specjalistycznego Uniwersytetu Karola w Pradze (Ustav Jazykove a Odborne Pripravy zahraničních studentů Univerzity Karlovy – UJOP) ciekawą przeszłość. Pierwszy raz zostały przeprowadzone w 1962 r. tylko z matematyki. W początkowych latach składały się z 15 zadań matematycznych, których tematyka objęła prawie cały program szkoły średniej. Każde zadanie zostało podane w języku czeskim, francuskim, angielskim, hiszpańskim, wietnamskim i arabskim, na tym samym arkuszu było miejsce na rozwiązanie zadania. Zdarzało się jednak, że studenci pochodzili z krajów, w których nie używa się żadnego z wymienionych języków i dlatego nie rozumieli zadań. Początkowo były to małe grupy, ale w 1972 r. studenci nie znający języków, w których podane były zadania, stanowili już $\frac{1}{3}$ piszących test. W takiej sytuacji przeprowadzanie testów straciło sens.

Przez kilka lat nauka przedmiotów kierunkowych prowadzona była bez testów wstępnych. W matematyce jednak jest konieczne, aby nauczyciel rozpoczynając pracę wiedział, jaką wiedzę merytoryczną dysponują jego studenci i dlatego rozpoczęto prace nad nową formą jej testowania. W roku 1979 powstała koncepcja niewerbalnych testów wstępnych. Przez pierwszy i drugi rok opracowano 30 zadań z programu matematyki czeskiej szkoły średniej, oczywiście z tych działów, w których można to było zrobić nie używając słów, ale np. rysunków. Po ośmiu latach do testów matematycznych dołączono testy z fizyki i chemii. Testy te były doskonałe, aż w roku 1988 osiągnęły obecny kształt.

W początkowym okresie głównym zadaniem testów było sprawdzenie wiadomości z przedmiotu przed rozpoczęciem nauki tak, aby nauczyciel wiedział, z których tematów, oprócz nauczania słownictwa, musi jeszcze uzupełnić wiedzę merytoryczną słuchaczy.

Z analizy wyników testów powstały opracowania statystyczne. Uwzględniono w nich takie dane jak kraje ojczyste studentów, wybrane kierunki studiów, ośrodki nauczania UJOP itp.

Przed rokiem 1989 w UJOP studiowało prawie 1000 studentów, przeważnie stypendystów. Po „aksamitnej rewolucji” skład studentów zaczął się zmieniać. Liczba stypendystów zmalała, pojawili się słuchacze studiujący na własny koszt. Zainteresowanie poszczególnymi kierunkami studiów także uległo zmianie. Z każdym rokiem maleje grupa studentów, którzy na wyższych studiach będą mieli jako jeden z głównych przedmiotów matematykę, fizykę lub chemię. Maleje również grupa studentów przygotowujących się do studiów na wyższych uczelniach Czech. Rośnie natomiast grupa słuchaczy uczących się języka czeskiego dla celów prywatnych. Tym samym liczba studentów piszących test wstępny z matematyki zmalała z 736 w roku 1987 do 57 w roku 1992.

Uważamy, że 57 testów rozwiązanych przez studentów z różnych stron świata nie daje podstaw do analizowania ich pod kątem krajów pochodzenia piszących. Wracamy więc do pierwotnego celu organizowania testu wstępnego: analiza testu ma służyć nauczycielowi do zwiększenia efektywności nauczania matematyki fizyki i chemii. Już ten powód jest wystarczający, aby testy były organizowane teraz i w przyszłości.

Tłumaczyła *Zofia Jóźwiak*

OD REDAKCJI

Dla zilustrowania wymienionych w komunikacie niewerbalnych testów wstępnych dołączamy wybrane przez tłumaczkę zadania z tych testów.

1. $A = [-1, 1]$, $B = [5, 3]$
 $|\vec{AS}| = |\vec{BS}|$ $|\vec{AS}| + |\vec{BS}| = |\vec{AB}|$
 $S = [?, ?]$.

2. $m: 3x - y + 2 = 0$

$$P = [1, 1]$$

$$P \in n, n \perp m$$

$$n: ax + by + c = 0, \quad a = ?, \quad b = ?, \quad c = ?$$

